

BEZPEČNOSTNÍ PLÁN PREVENCE A OCHRANY NÁRODNÍ KNIHOVNY ČESKÉ REPUBLIKY - KLEMENTINA

Národní knihovna České republiky
Klementinum 190
110 00 Praha 1

1 Úvod

1.1 Titul platnosti tohoto dokumentu

- Národní knihovna České republiky, státní příspěvková organizace zřízená MK podle §3 zák. 203/2006 Sb., zřizovací listina č.j. MK 59294/2011 ze dne 30. 11. 2011 ve znění její změny MK 24667/2012 ze dne 26.4.2012 a její změny MK 38990/2019 ze dne 16.5.2019, sídlem Klementinum 190, 110 00 Praha 1 je vázána povinnostmi ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1, podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, a změně některých dalších zákonů. Z tohoto titulu plní tímto dokumentem povinnost zpracovat, vést, aktualizovat a dodržovat Bezpečnostní plán prevence a ochrany osob a sbírek.

1.2 Pro stanovení účinných postupů je nutné definovat

- co je třeba chránit
- metodické postupy ochrany, které jsou v souladu s dalšími procesy Národní knihovny ČR
- kroky k prevenci a zmírnění dopadu
- rozsah zapojení zaměstnanců a ostatního personálu
- plán vzdělávání zaměstnanců v oblasti bezpečnosti
- vhodné bezpečnostní plány a postupy
- formu spolupráce se složkami IZS (P ČR, hasiči, záchranná služba), případně Městskou policií

1.3 Definice pojmů

1.3.1 Mimořádná událost

- událost vyvolána vznikem a škodlivým působením sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, nebo závažnou havárií, která ohrožuje životy, zdraví, majetek či životní prostředí, vyžaduje provedení záchranných a likvidačních prací, ale kterou lze zvládnout běžnými opatřeními.
- v běžné praxi se nejvíce jedná o:
 - události vodního typu (záplavy, zátopy, havárie vodovodních rozvodů)
 - události větrného typu
 - požár
 - výpadek dodávky energií
 - selhání technologických celků (vytápění, vlhkost...)
 - úniky nebezpečných látek
 - vliv fyzikálních vlivů (působení vzdušné vlhkosti, mrazu, světla...)
 - vandalismus
 - události kriminálního charakteru (krádež, loupež, záměna...)
 - neodborná manipulace
 - nevhodný restaurátorský zásah
 - narušení statiky nebo destrukce objektů nebo jejich částí
 - anonymní telefonát s hrozbou
- v souvislosti s tzv. útoky na měkký cíl se jedná o:
 - útok střelnou zbraní / aktivní střelec (pistole, samopal apod.)
 - útok chladnou zbraní / aktivní útočník (nůž, meč, sekera apod.)
 - braní rukojmí / barikádová situace

- útok uloženou výbušninou (vyjma za použití vozidla)
- sebevražedný útok výbušninou
- výbušnina v zaparkovaném vozidle
- nájezd vozidla s výbušninou
- výbušnina v poštovní zásilce
- žhářský útok
- napadení měkkého cíle davem (občanské nepokoje)
- útok rozptylem bojového plynu, bojové bakteriologické nebo chemické látky
- útok rozptylem chemické látky dostupné na civilním trhu
- rozdělení řešitelů mimořádné události podle jejich typu

Typ mimořádné události	Řešitel průběhu události	Řešitel následků události
Požár	HZS + ZZS	HZS + zam. NK
Události vodního typu	HZS	HZS + zam. NK
Události větrného typu	HZS	HZS + zam. NK
Úniky nebezpečných látek	HZS + ZZS	zam. NK
Údálost kriminálního typu	P ČR	zam. NK
Vandalismus	P ČR	zam. NK
Narušení statiky objektu	HZS	HZS + zam. NK
Útok střelnou zbraní	zam. NK + P ČR	zam. NK
Útok chladnou zbraní	zam. NK + P ČR	zam. NK
Braní rukojmí	P ČR	zam. NK
Útok uloženou výbušninou	zam. NK + ZZS + HZS + P ČR	zam. NK
Sebevraž. útok výbušninou	zam. NK + ZZS + HZS + P ČR	zam. NK
Výbušnina v zapark. vozidle	zam. NK + ZZS + HZS + P ČR	zam. NK
Nájezd vozidla	ZZS + P ČR	zam. NK
Výbušnina v pošt. zásilce	P ČR	zam. NK
Občanské nepokoje	P ČR	zam. NK
Anonymní telefonát	zam. NK + ZZS + HZS + P ČR	zam. NK
Útok rozptylem chem. látky	HZS + ZZS + P ČR	zam. NK
Vliv fyzikálních jevů	zam. NK	zam. NK
Selhání technologických celků	zam. NK	zam. NK
Neodborná manipulace	zam. NK	zam. NK
Nevhodný restaur.zásah	zam. NK	zam. NK
Výpadek dodávek energií	zam. NK + poskytovatel	zam. NK

- definice zkratk:
 - P ČR – Policie České republiky
 - HZS – Hasičský záchranný sbor
 - ZZS – Zdravotnická záchranná služba
 - zam. NK – zaměstnanci Národní knihovny ČR

1.3.2 Havárie

- mimořádná událost vzniklá v souvislosti s provozem technickým zařízením budov, užitím, zpracováním, výrobou, nakládáním s nebezpečnými chemickými látkami, jejich přepravou nebo nebezpečným odpadem

1.3.3 Krizová situace

- mimořádná událost, pro jejíž zvládnutí je třeba použít nadstandardních opatření státu. Krizovou situací se stává taková mimořádná událost, při níž je ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky a může být vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav, nebo stav ohrožení státu

1.3.4 Krizový stav

- jde o právní kategorii. Krizový stav nevzniká, ale je vyhlášen příslušným orgánem státní správy v situaci, kdy již nestačí běžné kompetence a prostředky k jeho zvládnutí. Vyhlášení krizového stavu znamená převzetí odpovědnosti státu
- rozdělení krizového stavu:
 - stav nebezpečí
 - stav nouze
 - stav ohrožení státu
 - válečný stav

1.3.5 Sbírkový fond knih, tiskovin, nebo jiných sbírkových předmětů

- sbírkový fond knih, tiskovin, nebo jiných sbírkových předmětů je soubor uvedených předmětů v majetku Národní knihovny ČR nebo svěřených do správy Národní knihovny ČR na základě zřizovatelské smlouvy, nebo jiné majetkoprávní dokumentace a k nimž Národní knihovna ČR vykonává dle těchto listin práva a povinnosti

1.3.6 Depozitář knih, časopisů, tiskovin, notových materiálů, map, mikrofilmů, zvukových či obrazových médií nebo jiných sbírkových předmětů

- depozitářem knih, časopisů, tiskovin, notových materiálů, map, mikrofilmů, zvukových či obrazových médií nebo jiných sbírkových předmětů se rozumí prostory pro jejich uložení, které svým charakterem umožňují zachování jejich přirozených vlastností

1.3.7 Studovna

- studovnou se rozumí prostor vyhrazený pro studium knih, časopisů, tiskovin, notových materiálů, map, mikrofilmů, nebo zvukových či obrazových médií oprávněnými návštěvníky Národní knihovny ČR

2 Objekty Národní knihovny ČR

2.1 Národní knihovna ČR, Klementinum 190, 110 00, Praha 1

2.2 Národní knihovna – Centrální depozitář, Sodomkova 2/1146, 102 00, Praha 15 - Hostivař

3 Prevence

3.1 Administrativní opatření ke snížení rizika poškození nebo zničení knižních sbírek

3.1.1 Depozitáře a jiné prostory

- v nichž jsou trvale umístěny sbírkové fondy a dokumentace k nim, se v zátopových oblastech umísťují nad úroveň zátopové hladiny stanovené povodňovým plánem příslušného územně správního orgánu
- za definici příslušných prostor zodpovídá: ředitel odboru investic

- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.2 Požární evakuační plány

- na základě požárního posouzení se zpracovávají požární evakuační plány a požární poplachové směrnice pro jednotlivé objekty Národní knihovny ČR. Ve všech objektech musí být umístěny předepsané hasební prostředky a probíhat předepsaná školení, nebo cvičení zaměstnanců. Musí být zajištěny předepsané revize všech přístrojů a zařízení.
- za zpracování plánů a revize zodpovídá: bezpečnostní ředitel Národní knihovny ČR
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.3 Majetkoprávní dokumentace

- majetkoprávní dokumentace k významným knižním sbírkám a jiným sbírkovým předmětům je uložena v nejbezpečnější části každého objektu. Podle možnosti je umístěna v nespalném kontejneru nebo trezoru s požární odolností a manipulace s ní se řídí zvláštním režimem, stanoveným bezpečnostním ředitelem Národní knihovny ČR tak, aby se vyhovělo nezbytné opatrnosti i potřebě každodenní odborné práce s těmito doklady.
- za bezpečné uložení zodpovídá: vedoucí právního oddělení
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.4 Evidence knižních sbírek a knižní databáze

- postupné evidence knižních sbírek pořizované prostřednictvím informačních technologií a jiné knižní databáze se periodicky zálohují podle příslušného předpisu v oblasti IT.
- za vedení a zálohu evidence zodpovídá: náměstek generálního ředitele Národní knihovny pro IT a digitalizaci
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.5 Seznamy unikátních knih a unikátních sbírkových předmětů

- seznamy unikátních knih a unikátních sbírkových předmětů s vyznačením jejich umístění se klasifikují jako důvěrný, veřejně nedostupný materiál a ukládají se v chráněném prostoru (např. zapečetěná obálka v trezoru hlavního knihovníka nebo v ostatních objektech dle určení ředitele Národní knihovny ČR).
- za vytvoření, vedení a uložení seznamu zodpovídá: náměstek generálního ředitele Národní knihovny ČR pro knihovnický úsek
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.6 Unikátní knižní sbírky

- unikátním knižním sbírkám, vyhodnoceným odpovědným knihovníkem jako unikátní v daném fondu, je věnována zvláštní pozornost; jsou samostatně a jednotlivě zahrnuty do evakuačních plánů a jsou považovány za předměty evakuace prvního sledu. Soupisy těchto sbírek jsou důvěrné a podléhají pravidelné roční aktualizaci. K takto vyhodnoceným unikátním knižním sbírkám se systematicky pořizuje duplicitní evidence 2. stupně, jež se ukládá na bezpečném místě, odděleně od sbírek a primární dokumentace. Duplicitní evidence je neveřejná. Umístění duplicitní evidence je zaznamenáno v samostatném dokumentu důvěrného charakteru a je bezpečně uloženo na pracovišti ředitele Národní knihovny.
- za vytvoření, vedení a uložení seznamu zodpovídá: náměstek generálního ředitele Národní knihovny ČR pro knihovnický úsek
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.7 Evakuační plány knižních sbírek

- pro případ mimořádné události jsou pro každý objekt, v němž jsou umístěny knižní sbírky a pro každý depozitář zpracovány evakuační plány knižních sbírek, jež stanoví:
 - odpovědného zaměstnance
 - odpovědnost za jednotlivá opatření a úkony záchranných prací
 - kontakty na odpovědné osoby
 - sbírkový soubor evakuace prvního sledu
 - dokumentace či jiný materiál, jenž vyžaduje zvláštní ochranu
 - plán jejich lokace a přístup k nim
 - způsob zabalení
 - způsob a okolnosti transportu
 - určené náhradní úložiště
 - soupis ostatních krizových kontaktů
- evakuační plány knižních sbírek podléhají pravidelné roční aktualizaci a jsou neveřejné. Jsou vyhotoveny ve 4 kopiích a uloženy:
 - na příslušném pracovišti nebo depozitáři pro které se vztahují
 - na pracovišti vedoucího příslušného knižního oddělení
 - pracovišti ředitele Národní knihovny ČR
 - zapečetěné na velínu bezpečnostní agentury
- na příslušném pracovišti nebo depozitáři pro které se vztahují, na pracovišti vedoucího příslušného knižního oddělení, na pracovišti ředitele Národní knihovny ČR a velínu bezpečnostní agentury jsou tyto evakuační plány sbírek uloženy dostupným a kontrolovatelným způsobem na chráněném místě. Zapečetěná a nadepsaná čtvrtá kopie v nespalném kontejneru nebo trezoru s požární odolností na velínu bezpečnostní agentury je k dispozici pro mimořádné situace, při níž otevření některé musí být protokolárně zaznamenáno v příložené knize. Toto otevření je možné pouze za přítomnosti dvou oprávněných osob a musí být potvrzeno podpisem vedoucího příslušného knižního oddělení, že byl s faktem otevření zapečetěného obalu následně seznámen. Neporušenost pečete a uložení evakuačních plánů knižních sbírek se protokolárně kontroluje jedenkrát měsíčně a o kontrole se pořizuje písemný záznam.
- za vytvoření, aktualizaci a uložení evakuačních plánů sbírek zodpovídá: za vytvoření, vedení a uložení seznamu zodpovídá: náměstek generálního ředitele Národní knihovny ČR pro knihovnický úsek
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.8 Plán vyzkoušení

- soupis kontaktů na odpovědné osoby, nadřízené orgány, orgány místně příslušné státní správy, záchranné instituce, Policii ČR, zdravotnickou záchrannou službu, bezpečnostní agenturu, dopravce a správce energetických sítí na centrální úrovni je umístěn definován v Plánu vyzkoušení pro každý z objektů Národní knihovny ČR a je nedílnou částí evakuačních plánů knižních sbírek každého z těchto objektů. Aktualizace Plánu vyzkoušení a v něm uvedených kontaktů probíhá 2x ročně v periodě 6 měsíců.
- za vytvoření, aktualizaci a uložení Plánu vyzkoušení zodpovídá: bezpečnostní ředitel Národní knihovny ČR
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.9 Provozní řád

- každý objekt Národní knihovny ČR, v němž jsou uloženy knižní sbírky, má zpracovaný Provozní řád, jenž řeší místní podmínky, uvádí důležité technické parametry a další

relevantní údaje k provozu objektu (např. energetické přípojky, přístup do prostor, manipulaci s klíči, ostrahu apod.)

- za vytvoření, aktualizaci a uložení Provozního řádu zodpovídá: ekonomicko-provozní náměstek generálního ředitele Národní knihovny ČR
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.10 Zásady klíčového hospodářství

- každý objekt Národní knihovny ČR, má zpracované Zásady klíčového hospodářství, jenž řeší manipulaci s klíči v návaznosti na místní podmínky.
- za vytvoření, aktualizaci a uložení Zásad klíčového hospodářství zodpovídá: bezpečnostní ředitel Národní knihovny ČR
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.1.11 Plán kontrol nastavených preventivních opatření vč. provozně – technologických celků a zařízení

- každý objekt Národní knihovny ČR, v němž jsou uloženy knižní sbírky, má zpracován Plán kontrol nastavených preventivních opatření vč. provozně – technologických celků a zařízení. Kontrola je zaměřena na prověřování připravenosti k plnění obecných podmínek prevence živelních pohrom, technických havárií a ostatních mimořádných událostí. Je prováděna pravidelně v předepsaných termínech anebo vždy při rekonstrukcích, instalacích nových zařízení, instalací expozic a výstav, po opravách a dalších zásadních změnách. Kontrolou jsou pověřeni vybraní pracovníci. O zjištěných závadách se zpracovává protokol, který se zjištěnými závadami písemně předá bezpečnostnímu řediteli Národní knihovny ČR. V případě, že provozování určitých zařízení je zabezpečeno smluvně prostřednictvím externí specializované firmy, je záznam o případné závadě postoupen této firmě a je s ní jednáno o provedení nápravy.
- Plán kontrol obsahuje:
 - hodnocené oblasti kontroly opatření v oblasti prevence mimořádných událostí
 - frekvenci hodnocení opatření v oblastech prevence mimořádných událostí
 - popis rizikových míst a preventivních opatření
 - formát a náležitosti výsledné písemné zprávy o kontrole a termínech nápravy zjištěných nedostatků
 - jmenovitou zodpovědnost za splnění úkolů, směřujících k nápravě nedostatků

Technické zařízení	Termín kontrol
požární klapky	2x/rok
EPS	1x/rok,
hlásiče EPS	1x/3 měsíce
ústředna EPS	1x/týden
el. zařízení	dle plánu revizí
nouzové osvětlení	1x/rok
bleskosvody	dle plánu revizí
tepelné spotřebiče a el. instalace	dle plánu revizí
rozvody plynu a plynové kotelny	dle plánu revizí (minimálně 1x/rok)
výtahy	dle plánu revizí
přenosné hasicí přístroje	1x/rok
požární vodovod	1x/rok
evakuační rozhlas	průběžně při běžných relacích
požární klapky na VZT potrubí	dle stanovení výrobce (min. 1x/rok)
tlakové nádoby	1x/rok
technické prohlídky vozidel	1x/2roky
proškolení odborné způsobilosti řidičů	1x/1rok
systém PZTS	1x týdně
systém CCTV	1x týdně

- za vytvoření, aktualizaci a dodržování Plánu kontrol zodpovídá: ekonomicko-provozní náměstek generálního ředitele Národní knihovny ČR
- za schválení zodpovídá: generální ředitel Národní knihovny ČR

3.2 Technická opatření ke snížení rizika poškození nebo zničení knižních sbírek

3.2.1 Poplachový zabezpečovací systém

- každý objekt Národní knihovny ČR, v němž jsou uloženy knižní sbírky, je vybaven systémem PZTS (Poplachový zabezpečovací a tísňový systém). Zásady instalace a provozu tohoto systému jsou uvedeny v Zásadách instalace systémů PZTS.
- za vytvoření, aktualizaci a dodržování Zásad instalace systému PZTS a za provoz systému PZTS zodpovídá: bezpečnostní ředitel Národní knihovny ČR

3.2.2 Kamerový systém (CCTV)

- každý objekt Národní knihovny ČR, v němž jsou uloženy knižní sbírky, je vybaven systémem CCTV (Closed Circuit Television – kamerový systém). Zásady instalace a provozu tohoto systému jsou uvedeny v Zásadách instalace systémů CCTV.
- za vytvoření, aktualizaci a dodržování Zásad instalace systému CCTV a za provoz systému CCTV zodpovídá: bezpečnostní ředitel Národní knihovny ČR

3.2.3 Elektronická požární signalizace

- každý objekt Národní knihovny ČR, v němž jsou uloženy knižní sbírky, je vybaven systémem EPS (Elektronická požární signalizace). Požadavky na údržbu, kontroly a opravy tohoto systému jsou uvedeny v Dokumentaci požární ochrany.
- za vytvoření, aktualizaci a dodržování plánů požární ochrany zodpovídá: bezpečnostní ředitel Národní knihovny ČR

3.2.4 Elektronická kontrola vstupu

- vybrané objekty Národní knihovny ČR, v nichž jsou uloženy knižní sbírky, jsou vybaveny systémem EKV (Elektronická kontrola vstupu). Zásady instalace a provozu tohoto systému jsou uvedeny v Zásadách instalace systémů EKV.
- za vytvoření, aktualizaci a dodržování Zásad instalace systému EKV a za provoz systému EKV zodpovídá: bezpečnostní ředitel Národní knihovny ČR

3.3 Další opatření ke snížení rizika poškození nebo zničení knižních sbírek

3.3.1 Výkon služby fyzické ostrahy

- pořádková služba a obsluha vybraných systémů technické ochrany jsou ve vybraných objektech Národní knihovny ČR zajišťovány výkonem služby fyzické ostrahy. Formy a způsob výkonu služby fyzické ostrahy jsou uvedeny ve Standardech výkonu služby fyzické ostrahy a smlouvě o poskytování bezpečnostních služeb.
- za vytvoření, aktualizaci a dodržování Standardů výkonu služby fyzické ostrahy a za faktickou kontrolu dodržování podmínek uvedených ve smlouvě o poskytování bezpečnostních služeb zodpovídá: bezpečnostní ředitel Národní knihovny ČR

4 Odpovědnost

4.1 Odpovědnost za řešení mimořádné události

4.1.1 Krizový štáb

- v případě vzniku mimořádné události velkého dopadu nebo velké míry závažnosti za její řešení zodpovídá ředitel Národní knihovny ČR a jím řízený krizový štáb, který vydává pokyny po své řídicí linii podřízeným pracovníkům a předává informace a přebírá pokyny od zástupců územně správních a nadřízených orgánů, složek integrovaného záchranného systému, Policie ČR, epidemiologických zařízení, případně ozbrojených složek a útvarů civilní ochrany.
- členy krizového štábu jsou:
 - generální ředitel Národní knihovny ČR
 - náměstek GŘ pro ekonomiku a provoz
 - náměstek GŘ pro knihovní fondy a služby
 - ředitel odboru správy a provozu
 - ředitel Knihovnického institutu
 - ředitel Slovanské knihovny
 - ředitel odboru Rukopisů a starých tisků
 - bezpečnostní ředitel
- za řízení a organizaci činností krizového štábu odpovídá prostřednictvím generálního ředitele Národní knihovny ČR bezpečnostní ředitel Národní knihovny ČR
- o svolání krizového štábu rozhoduje generální ředitel Národní knihovny ČR nebo bezpečnostní ředitel.

4.1.2 Řízení záchranné akce

- v případě vzniku mimořádné události, havárie či živelní události lokálního charakteru nebo s minimálním dopadem nebo nízkou mírou ohrožení, řídí záchrannou akci zaměstnanec přímo odpovědný za příslušný úsek NK ČR nebo objekt nebo jím pověřená osoba, a to od zahájení záchranných prací po celou dobu zásahu až do ukončení situace rozhodnutím ředitele Národní knihovny ČR nebo do okamžiku jmenování jiného odpovědného pracovníka.

4.1.3 Odpovědné osoby, zastupitelnost, dosažitelnost

- odpovědné osoby, zastupitelnost a dosažitelnost při mimořádné události a evakuaci jsou uvedeny v evakuačním plánu každého objektu Národní knihovny ČR, v němž jsou uloženy knižní sbírky nebo dokumentace k nim a Plánu vyrozumění.

4.1.4 Stav nouze

- v případě vzniku mimořádné události velkého dopadu nebo velké míry závažnosti vyhlásí ředitel Národní knihovny ČR nebo bezpečnostní ředitel stav nouze a svolá krizový štáb.
- od okamžiku vyhlášení stavu nouze platí pracovní pohotovost pro všechny zaměstnance příslušného objektu, zaměstnance určené podle evakuačních plánů, správce interní počítačové sítě, zaměstnance technické správy, řidiče, pracovníky skladů a depozitářů, oddělení preventivní konzervace, technika PO a BOZP, požárního preventisty, správce objektů a dalších osob.
- vyhlášením stavu nouze se ruší všechny plánované jízdy služebních vozů Národní knihovny ČR a vozový park je uveden do pohotovosti pro záchranné práce. V případě potřeby krizový štáb nebo po dohodě s ním, přivolá odpovědný zaměstnanec ohroženého objektu smluvního dopravce.

4.1.5 Sklad záchranných prostředků

- sklad záchranných prostředků v Národní knihovně ČR podle rozvrhu odpovědných pracovníků distribuuje ochranné pomůcky a prostředky pro likvidaci živelných pohrom. Činnost řídí náměstek ředitele Národní knihovny ČR pro ekonomiku a provoz.

4.1.6 Zajištění fyzické bezpečnosti sbírkového fondu

- podle závažnosti a rozsahu situace bezpečnostní ředitel, nebo pověřený zástupce krizového štábu rozhodne o přivolání smluvní bezpečnostní agentury nebo navýšení počtu jejích zaměstnanců v objektech Národní knihovny ČR, případně jiných bezpečnostních orgánů a rozhodne o přidělení jejich zaměstnanců a techniky na pomoc dotčenému knižnímu fondu.
- další postup se řídí pokyny bezpečnostního ředitele a krizového štábu předávanými prostřednictvím vedoucích zaměstnanců dotčených pracovišť Národní knihovny ČR. Všichni zaměstnanci se řídí zmíněnými pokyny a zpracovanými evakuačními plány svého pracoviště. V případě nejasnosti rozhoduje ředitel Národní knihovny ČR, bezpečnostní ředitel, nebo pověřený zástupce krizového štábu.

5 Závaznost

5.1 Závaznost zaměstnanců k plnění úkolů při řešení mimořádných situací

5.1.1 Přivolání zaměstnanců k plnění úkolů

- přivolání zaměstnanců k plnění úkolů při řešení mimořádných událostí může být provedeno v souladu s § 93 zákoníku práce, který dovoluje nařídít zaměstnanci práci ve dnech pracovního klidu a ve svátek, při naléhavé opravné práci a k odvrácení hrozícího nebezpečí pro život a zdraví, nebo při živelních událostech a v jiných obdobných mimořádných případech.

6 Povinnost

6.1 Povinnost zaměstnanců v případě zjištění vzniku mimořádné události:

- vyhlásit poplach v ohroženém prostoru a místě vzniku mimořádné události

- neprodlené informovat bezpečnostního ředitele nebo určeného zaměstnance a řídit se jeho pokyny,
- pokud to charakter mimořádné události vyžaduje, přivolat složky Integrovaného záchranného systému a řídit se pokyny velitele zásahu
- v souladu s evakuačním plánem organizovat nebo se podílet na evakuaci osob z ohroženého prostoru
- přivolat lékařskou záchrannou službu k poskytnutí první pomoci a do jejího příjezdu zajistit poskytnutí laické přednemocniční neodkladné péče postiženým osobám
- podle druhu a rozsahu mimořádné události zabezpečit uzavření/vypnutí hlavních, popř. vedlejších uzávěrů vody, plynu a elektrické energie
- zabezpečit přístupové komunikace a zásahové cesty pro nasazení sil a prostředků složek integrovaného záchranného systému
- bez zbytečného odkladu započít s likvidací události dostupnými prostředky a za pomoci ostatních zaměstnanců a osob
- zabránit, pokud to lze, vstupu nepovolaným osobám a pracovníkům sdělovacích prostředků

6.2 Povinnost ostatních zaměstnanců v místě události:

- po oznámení vzniku mimořádné události se neprodleně dostavit na určené místo
- převzít postižený prostor od zasahujících jednotek, pokud byly nasazeny
- organizovat a zajišťovat činnost podle svého zařazení a odbornosti
- koordinovat svoji činnost s ostatními spolupracujícími osobami
- věnovat pozornost vynášeným materiálům a knižním sbírkám
- dokumentovat škody a vést příslušné evidence a zápisy

6.3 Konkrétní činnost

- konkrétní činnost všech zaměstnanců se řídí specifikací krizové situace.

6.4 Dostupnost klíčů

- ke všem prostorům ve všech objektech Národní knihovny ČR musejí být 24/7/365 dostupné klíče, nebo musí být tato dostupnost zajištěna do 10 minut od vzniku jejich potřeby použití.

6.5 Odpovědnost zaměstnanců za řízení nebo výkon činnosti

- odpovědnost zaměstnanců za řízení nebo výkon činnosti k odvrácení mimořádné události nebo minimalizaci jejích následků na jednotlivých objektech Národní knihovny ČR stanovuje generální ředitel Národní knihovny ČR, bezpečnostní ředitel nebo jím pověřený zástupce krizového štábu na základě typu mimořádné události, místě a čase jejího vzniku, jejího rozsahu a možného dopadu.

6.6 Evidence mimořádných událostí

- při vzniku mimořádné události je nutné jednat vždy klidně a rozvážně, aby nedošlo k ohrožení života zaměstnanců nebo návštěvníků Národní knihovny ČR. Každý postup musí vždy odpovídat vzniklé konkrétní mimořádné události. Po skončení mimořádné události musí být proveden podrobný zápis do Knihy evidence mimořádných událostí, který musí být zpracován s důrazem na zodpovězení následujících otázek:
 - JAK - zjištění mimořádné události, jak a kdo ji zjistil
 - KDY - přesný čas vzniku a časový průběh události
 - KDE - bližší určení místa vzniku události

- PROČ - příčina vzniku mimořádné události (porucha, požár apod.)
- KDO - kdo způsobil vznik mimořádné události (pachatel)
- CO - co bylo vznikem události napadeno, poškozeno apod.
- ČÍM - jakým způsobem byla mimořádná událost řešena

7 Ochrana knižních sbírek a dokumentace při mimořádné události

7.1 Manipulace s knižními sbírkami

- při manipulaci s knižními sbírkami a dokumentací se všichni zaměstnanci Národní knihovny ČR a členové záchranných sborů řídí dispozicemi evakuačního plánu a pokyny příslušného vedoucího zaměstnance knižního fondu.
- východiskem jsou doporučení pro nakládání se sbírkami, zpracovaná oddělením preventivní konzervace.
- v případě nejasnosti rozhoduje vedoucí oddělení preventivní konzervace nebo nejbližší oborově příslušný konzervátor.

8 Prostory náhradního uložení

8.1 Jako prostory náhradního uložení jsou stanoveny:

- Národní knihovna České republiky, Centrální depozitář, Sodomkova 2/1146, Praha 10 - Hostivař
- případně jiné, dle potřeby stanovené prostory vyhovující podmínkám náhradního uložení

8.2 Umístění evakuovaných knižních sbírek

- konkrétní rozmístění evakuovaných knižních sbírek v náhradním úložišti v konkrétním objektu určí odpovědný zaměstnanec tohoto areálu po konzultaci s vedoucím zaměstnancem příslušného knižního fondu podle jejich charakteru.

8.3 Klíče k prostorům náhradního uložení

- klíče ke všem prostorům náhradního uložení (včetně trezorů) jsou dostupné vedoucímu zaměstnanci příslušného knižního fondu, nebo uložené u konkrétního odpovědného zaměstnance objektu, kde jsou prostory náhradního uložení, nebo dosažitelné jejím prostřednictvím. Konkrétní situace v jednotlivých prostorách náhradního uložení a manipulace s klíči se řídí provozním řádem daného objektu. Právo použít klíče má kromě správce daného depozitáře též vedoucí záchranných prací, popřípadě členové evakuačního týmu podle rozpisu v evakuačním plánu, dále v případě nutnosti ostraha daného prostoru a v jejím doprovodu Policie ČR, HZS a zdravotnická záchranná služba.

9 Doprava evakuovaných knižních sbírek

9.1 Transport evakuovaných knižních sbírek

- pro transport evakuovaných knižních sbírek musí být přednostně využit vozový park Národní knihovny ČR. Podle požadavků ohrožených pracovišť koordinuje nasazení vozů, řidičů a pracovníků pro stěhování krizový štáb Národní knihovny ČR.
- v případě zvýšené potřeby a dle pokynů krizového štábu povolá dispečer dopravy smluvního dopravce. Pokud vzájemná komunikace není možná, je oprávněn odpovědný správce ohroženého objektu zajistit externího dopravce sám na svou zodpovědnost.

- správci jednotlivých objektů odpovídají za trvale průchodné stěhovací trasy.

10 Spolupráce s třetími osobami (nájemci v objektech) v krizové situaci

10.1 Spolupráce s třetími osobami

- vedoucí zaměstnanci jednotlivých pracovišť a vedoucí záchranných prací musí prioritně dbát na ochranu a zabezpečení knižních sbírek a bezpečí osob v objektu.
- vedoucí zaměstnanci jednotlivých pracovišť a vedoucí záchranných prací musí zároveň dbát oprávněných potřeb třetích osob (nájemců v objektech), především musí hledat všechny možnosti, jak zajistit volný přístup k pronajatým prostorám a záchranným pracím v nich a vynasnažit se jim pomoci, pokud to situace bez úhony na prioritních povinnostech dovolí.
- v případě potřeby, a pokud to kapacita dovolí, jim umožní evakuaci do samostatných prostor v objektu prostoru náhradního uložení, není však jejich povinností zajišťovat jim zvláštní transport ani skladovací pomůcky.
- v případě nejasností vždy rozhoduje ředitel Národní knihovny ČR.

11 Plán vzdělávání v oblasti bezpečnosti

11.1 Vzdělávání zaměstnanců

11.1.1 v souvislosti s ochranou zdraví a života návštěvníků a zaměstnanců Národní knihovny ČR probíhá školení zaměstnanců

- plánování školení, četnost:
 - a) úvodní instruktáž při nástupu do prac. poměru
 - b) základní školení nových zaměstnanců min. 1x/3 měs.
 - c) periodická školení zaměstnanců formou e-learningu min. 1x/1 kalendářní rok
- oblasti školení: BOZP, PO a ochrana měkkých cílů
- forma zajištění: smluvní partner
- závaznost: pro zaměstnance NK ČR povinně
- evidence: ano
- testování: ano
- materiálové zabezpečení: NK ČR ve spolupráci se smluvním partnerem
- personální zajištění: referát Bezpečnosti a krizového řízení NK ČR

11.2 Realizace, evidence cvičení a praktických ukázek řešení jednotlivých typů útoků na měkký cíl

11.2.1 V souvislosti s ochranou zdraví a života návštěvníků a zaměstnanců Národní knihovny ČR je nastaven systém nácviku reakce na vznik jednotlivých typů útoků na měkký cíl

- plánování nácviku: referát BKŘ NK ČR
- četnost cvičení: 1x/1 rok
- koordinace se složkami IZS: ano
- evidence: ano
- vyhodnocení: ano
- aktualizace postupů: min. 1x/1 rok
- materiálové zabezpečení: referát BKŘ ve spolupráci se smluvním partnerem
- personální zajištění: referát Bezpečnosti a krizového řízení NK ČR

12 Bezpečnostní postupy pro ochranu návštěvníků a zaměstnanců Národní knihovny ČR

12.1 Pro jednotlivé typy mimořádných událostí v oblasti ochrany Národní knihovny ČR jako měkkého cíle

- útok střelnou zbraní / aktivní střelec (pistole, samopal apod.)
- útok chladnou zbraní / aktivní útočník (nůž, meč, sekera apod.)
- braní rukojmí / barikádová situace
- útok uloženou výbušninou (vyjma za použití vozidla)
- sebevražedný útok výbušninou
- výbušnina v zaparkovaném vozidle
- nájezd vozidla s výbušninou
- výbušnina v poštovní zásilce
- žhářský útok
- napadení měkkého cíle davem (občanské nepokoje)
- útok rozptylem bojového plynu, bojové bakteriologické nebo chemické látky
- útok rozptylem chemické látky dostupné na civilním trhu

jsou stanoveny bezpečnostní postupy uvedené v Příloze č. 1 tohoto dokumentu

BEZPEČNOSTNÍ POSTUP

AKTIVNÍ STŘELEC

- Zachovejte klid a nešířte paniku
- Potupujte podle pravidla UTEČ! (a informuj) – UKRYJ SE! (a informuj) – BOJUJ!

Pokud UTÍKÁTE:

- nezdržujte se braním osobních předmětů a cenností – ŽIVOT JE TO NEJCENNĚJŠÍ, CO MÁTE
- pomáhejte ostatním pouze v případě, že vás to neohrozí na životě
- při útěku mějte prázdné ruce a držte je nad hlavou – je to signál pro policii že nejste ozbrojený útočník
- neshromažďujte se v blízkosti napadené budovy, můžete být snadným cílem

Pokud se UKRÝVÁTE:

- zabarikádujte všechny vstupy do místnosti
- vypněte rádio, televizi, odpojte pevné telefonní linky, ztlumte zvonění na svých mobilních telefonech
- lehněte si na zem co nejdále od dveří – NE proti dveřím, případně se ukryjte za nábytek a jiné vybavení místnosti
- NETELEFONUJTE – informujte formou SMS důvěryhodnou osobu MIMO objekt
- heslovitě sdělte informaci kde jste, co se děje, počet osob, které jsou s vámi a jména, pokud je znáte, počet zraněných, popis a počet útočníků, pokud vám je známý, co slyšíte (výstřely, exploze, jazyk apod.)
- nikomu neotevírejte – může to být lest útočníka

Pokud BOJUJETE:

- NEBOJUJTE ČESTNĚ – bojujete o svůj život, ne o medaili!
- používejte jakékoliv předměty jako improvizované zbraně
- vaše OBRANA MUSÍ BÝT DŮRAZNĚJŠÍ než útok

Po odeznění situace:

- spolupracujte s policií
- nebraňte se průchodu emocí
- požádejte o lékařskou nebo psychologickou pomoc
- informujte své blízké a ujistěte je, že jste v pořádku
- poslouchajte pokyny složek integrovaného záchranného systému

KONTAKTUJTE:

POLICIE 158
ZÁCHRANNÁ SLUŽBA 155

BEZPEČNOSTNÍ POSTUP

RUKOJMÍ/BARIKÁDOVÁ SITUACE

Doporučené chování:

- zachovejte klid a nešířte paniku
- zkuste se uvolnit, smiřte se se svou situací – je dočasná
- zachovejte víru ve šťastný konec – vaši situaci řeší desítky (stovky) lidí mimo budovu a nenechají vás v moci pachatele
- buďte ve střehu a soustřeďte se na detaily
- buďte trpěliví – situace se bude řešit ve střednědobém nebo dlouhodobém časovém horizontu
- plňte příkazy pachatele – on ovládá situaci
- buďte mlčenliví – pokud musíte, komunikujte klidně, vyhněte se sarkasmu, hysterii, urážkám, ironii (nejste v situaci, kdy byste mohli zvítězit v hádce s pachatelem)
- nediskutujte, nepřesvědčujte – pachatel má svou pravdu a své důvody
- pokud s vámi chce pachatel komunikovat, zdůrazňujte osobní témata (rodina, děti, sport, kultura, gastronomie) - buďte pozitivní
- nedělejte nic, co může vyhrotit situaci – nezírejte, nešeptejte, nedělejte rychlé pohyby – to vše může vzbudit agresi pachatele
- nestůjte a nesaďte se u dveří a oken – zdržujte se u plných zdí, vnitřních příček, nosných zdí
- posaďte se, nebraňte se spánku – únava a stres jsou nepřátelé
- projeďte lidskost vůči ostatním rukojmím
- nepokoušejte se o útěk!
 - vysoká pravděpodobnost selhání a následného potrestání
 - potrestání těch, kteří zůstanou a neutečou
 - vyžaduje vysokou momentální psychickou a fyzickou kondici

Stane se:

- policie
 - detailně vyhodnotí situaci a připraví plán záchrany rukojmí
 - během přípravy bude vyjednávat o vašem propuštění
 - ve vhodný okamžik provede zásah, který bude překvapující pro všechny zúčastněné (i pro rukojmí)
 - po osvobození zajistí všem lékařskou pomoc
- připravte se na to, že zásah bude překvapující a hlučný a na vás bude působit zmateně - bude to však jen váš pocit
- policie se k vám bude v prvních okamžicích chovat jako k možnému spolupachateli:
 - i na vás bude policie mířit zbraní a křičet: *“Policie, nehýbej se!”*. Je to proto, že v prvních minutách není jasné, kdo je pachatel a kdo rukojmí
 - bude použita pyrotechnika s efektem záblesku, kouře a hluku – bude to nepříjemné, děsivé, ale nebojte se toho
 - zdržujte se u plných stěn, nejlépe u vnitřních příček, NE u obvodových zdí a u oken – usnadníte tím policii provedení zásahu
 - vydržte krátkodobé nepohodlí po zásahu

V žádném případě NEDĚLEJTE:

- nesnažte se sami o zákrok proti pachateli, nejste vycvičeni ani vyzbrojeni pro úspěšné dokonání zákroku a zajištění pachatele
- nepomáhejte policii při zákroku proti pachateli, policie má svůj přesně nacvičený plán a jakékoliv jeho narušení vyžaduje na její straně improvizaci - nejlépe pomůžete policii svou pasivitou a přesným uposlechnutím jejích pokynů

Po osvobození:

- nebraňte se průchodu emocí
- pokud je to třeba, požádejte o ošetření
- identifikujte se policii a poslouchajte pokyny policistů
- spojte se s rodinou a přáteli a ujistěte je, že jste v pořádku
- poslouchajte pokyny složek integrovaného záchranného systému

KONTAKTUJTE:

POLICIE 158

BEZPEČNOSTNÍ POSTUP

NÁLEZ PODEZŘELÉHO/NEZNÁMÉHO PŘEDMĚTU NEBO NÁSTRAŽNÉHO VÝBUŠNÉHO SYSTÉMU, NEBO JEHO VÝBUCH

Pokud naleznete podezřelý předmět:

- zachovejte klid a nešířte paniku
- s podezřelým předmětem nemanipulujte
- v blízkosti podezřelého předmětu nepoužívejte technické prostředky – NE mobilní telefony, vysílačky, fotoaparáty apod.
- proveďte evakuaci
- informujte policii
- pokud je to možné, vypněte hlavní přívod plynu a el. energie
- pokud je to možné, zatáhněte žaluzie v oknech
- poslouchejte pokyny složek integrovaného záchranného systému

Pokud ve vaší blízkosti dojde k výbuchu nástražného výbušného systému:

- nevstupujte na volné prostranství a držte se v úkrytu
- varujte osoby ve své blízkosti a snažte se je odradit od vstupu do zóny nebezpečí
- nepřetěžujte zbytečně telefonní linky
- nezdržujte se u prosklených ploch, oken, výkladců apod.
- omezte svůj pohyb na veřejném prostranství na minimum – usnadněte tím zásah záchranným složkám
- poslouchejte pokyny složek integrovaného záchranného systému

KONTAKTUJTE:

**POLICIE 158
ZÁCHRANNÁ SLUŽBA 155
HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR 150**

BEZPEČNOSTNÍ POSTUP

OBČANSKÉ NEPOKOJE

- zachovejte klid a nešířte paniku
- pokud jsou před objektem mobilní reklamní poutače (tzv. „áčka“ apod.) uklidte je
- pokud jsou před objektem popelnice nebo kontejner ve velikosti, se kterou dokáže manipulovat jedna osoba a lze je uklidit, uklidte je
- na dveře umístěte ceduli „Z technických důvodů zavřeno“
- pokud budou v kritický okamžik v budově návštěvníci, umožněte jim úkryt v zamčeném objektu
- nezdržujte se v blízkosti prosklených ploch, oken, dveří a výkladců
- v žádném případě si účastníky nefoťte na mobilní telefon – mohlo by to vyvolat jejich agresi
- nekomunikujte s účastníky občanských nepokojů, nepřesvědčujte je, nediskutujte s nimi
- počkejte, až situaci vyřeší Policie ČR
- poslouchejte pokyny složek integrovaného záchranného systému

KONTAKTUJTE:

POLICIE 158

BEZPEČNOSTNÍ POSTUP

DORUČENÍ PODEZŘELÉ POŠTOVNÍ ZÁSILKY

Doručení podezřelé/nevyžádané/neznámé poštovní zásilky:

- doručené zásilky s výbušninou mohou vykazovat tyto znaky:
 - mastné skvrny na obalu
 - zápach
 - hmotnost zásilky převyšuje její velikost
 - nevyváženost zásilky
 - neznámá osoba doručovatele
 - neobvyklý počet známek (přespříliš)
 - nečitelný text, špatný pravopis, chyby v textu
 - viditelné dráty nebo jiné technické součástky
 - adresná, ale nevyžádaná zásilka
- zachovejte klid a nešířte paniku
- s podezřelým předmětem nemanipulujte
- v blízkosti podezřelého předmětu nepoužívejte technické prostředky – NE mobilní telefony, vysílačky, fotoaparáty apod.
- proveďte evakuaci
- informujte policii
- pokud je to možné, vypněte hlavní přívod plynu a el. energie
- pokud je to možné, zatáhněte žaluzie v oknech
- poslouchejte pokyny složek integrovaného záchranného systému

KONTAKTUJTE:

POLICIE 158
HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR 150

BEZPEČNOSTNÍ POSTUP

HOŘÍCÍ BUDOVA

- zachovejte klid a nešířte paniku
- vyvolejte požární poplach
- chraňte své dýchací cesty – některé moderní materiály uvolňují při hoření jedovaté látky
- pokud je to MOŽNÉ, oheň UHAŠTE!
 - NEHAŠTE elektrické přístroje a elektrické vedení vodou!
 - NEHAŠTE neznámé chemické látky, plyn, benzín apod. vodou!
 - K hašení ohně používejte hasící přístroje, vodu, písek, mokré přikrývky
- NEZAPOMEŇTE, že k zakouření prostoru dojde do cca 3 minut – to vám znemožní orientaci a výrazně omezí možnost dýchání
- pokud NENÍ MOŽNÉ oheň uhasit, UTEČTE!
- při útěku zajistěte pomoc druhým osobám jen pokud je to ve vašich silách – neriskujte zbytečně svůj život
- ostatním pomůžete i tím, že se dostanete z hořící budovy a včas a pravdivě informujete záchranné složky
- pokud to není pro únik nutné, NEotevírejte okna a dveře – zajistili byste ohni přísun kyslíku a pomohli jeho šíření
- pokud musíte během úniku otevřít dveře
 - nejdříve rukou zkontrolujte jejich teplotu
 - hledejte příznaky kouře (pod dveřmi, v okolí zámku a pantů)
 - dveře otevírejte schovaní za zdí – připravte se na možný výsledek plamene, kterému otevřením zajistíte přísun kyslíku
 - během otevírání se držte při zemi
- pokud jste ohněm odříznuti a probíhá hasičský zásah pro vaši záchranu, pokuste se utěsnit mezery mezi dveřmi, pod dveřmi, kolem zámku a pantů, aby k vám nevnikal jedovatý kouř - většina dveří odolá požáru cca 10-20 minut
- NIKDY neutíkejte od ohně směrem do vyšších pater – oheň a jedovatý kouř stoupá nahoru!
- k zakouření a zamoření jedovatými látkami dochází od stropu místnosti směrem dolů, pokud to bude nutné, pohybujte se po místnosti v kleče
- při úniku nepoužívejte výtahy
- pozor na padající stavební konstrukci nebo vybavení budovy (trámy, překlady, lustry, výzdoba...)
- pokud budete muset k úniku použít skok z okna, pokuste se vyčkat do příjezdu hasičů a postupujte podle jejich pokynů (příprava dopadové plachty, nafukovacího polštáře, způsob skoku...)
- pokud musíte použít k úniku skok z okna bez odkladu
 - před skokem vyhodte z okna vše, co může ztlumit váš pád (matrace, deky...)
 - vyberte co nejměkčí místo dopadu (ANO travníky, záhony, pokud možno NE betonové plochy)
 - snižte vzdálenost mezi vámi a zemí zavěšením se na okno za ruce, případně použitím lana nebo smotaného prostěradla, záclon apod.

- POZOR na skok do koruny stromů – riziko nabodnutí na větev
- před skokem si omotejte hlavu a krk pevně ručníkem, svetrem, nohavicemi kalhot apod.
- pokud se na vás vznítí oblečení a začne hořet, zkuste ho vysvléknout – pokud to není možné, lehněte si okamžitě na zem a začněte se převalovat tak, abyste plameny zadusili o zem tím, že jim zamezíte přísunu kyslíku
- hořící oblečení na druhé osobě haste stejným způsobem, případně tak, že přes ní hodíte hustou tkaninu (přikrývku, deku, ručník...) nebo součást oděvu (kabát...) a plameny zadusíte
- POZOR na hašení hořící osoby v prostoru požáru vodou – žářem dojde k rychlému odpařování vody a může dojít k opaření dané osoby
- NEZDRŽUJTE se sbíráním cenností a balením svého majetku – váš život je to nejcennější!

Po události:

- IHNED informujte hasiče o vám známém počtu a umístění osob v budově!
- nechte se ošetřit, nebo ošetřete sebe nebo zraněné osoby ve svém okolí
- vyhledejte státní autority a záchranné složky v nejbližším okolí a zaevidujte se do jejich evidenčních systémů
- poslouchajte pokyny složek integrovaného záchranného systému

KONTAKTUJTE:

**POLICIE 158
ZÁCHRANNÁ SLUŽBA 155
HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR 150**

BEZPEČNOSTNÍ POSTUP

PŘIJETÍ VÝHRUŽNÉ INFORMACE O ULOŽENÍ NÁSTRAŽNÉHO VÝBUŠNÉHO SYSTÉMU

- zachovejte klid a nešířte paniku
- při osobním nebo telefonickém oznámení o umístění nástražného výbušného systému se snažte získat co nejvíce informací o oznamovateli
 - jméno a příjmení
 - pohlaví
 - věk
 - barva vlasů
 - jazyk, hlas, nářečí
 - charakteristické osobní znaky (tetování, piha apod.)
 - důvody oznámení
- pokud je to možné, oznámení a jeho detaily si zapište
- ihned informujte Policii ČR
- proveďte evakuaci
- před odchodem:
 - uzamkněte písemnosti do pracovních stolů a skříní
 - uzamkněte cennosti (vstupenky, finanční hotovost apod.) do trezoru
 - vypněte počítače
 - všimněte si případných podezřelých předmětů

KONTAKTUJTE:

**POLICIE 158
HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR 150**

BEZPEČNOSTNÍ POSTUP

ZAMOŘENÍ PLYNEM, NEBO NEZNÁMOU CHEMICKOU LÁTKOU

Zamoření okolí OKOLÍ BUDOVY neznámou chemickou látkou:

- zachovejte klid a nešířte paniku
- okamžitě vyhledejte úkryt v uzavřených budovách a zavřete se uvnitř
- zavřete všechny okna, dveře a větrací otvory, vypněte ventilaci a klimatizační jednotky
- chraňte si dýchací cesty, obličej a nekrytou pokožku jakoukoliv tkaninou
- i když se nebudete cítit dobře, nesedejte si, nelehejte si – řada chemických látek a plynů je těžších než vzduch a drží se při zemi
- poskytněte první pomoc, pokud to je nutné, zavolejte záchrannou službu
- varujte osoby ve své blízkosti a snažte se je odradit od vstupu do zóny nebezpečí
- nepřetěžujte zbytečně telefonní linky
- uposlechněte pokyny složek integrovaného záchranného systému

Zamoření VNITŘKU BUDOVY neznámou chemickou látkou:

- zachovejte klid a nešířte paniku
- budovu ihned opusťte a zdržujte se na otevřeném prostranství a čerstvém vzduchu
- chraňte si dýchací cesty, obličej a nekrytou pokožku jakoukoliv tkaninou
- vyhýbejte se ohni a jiskrám – nekuřte, uhaste oheň v krbu, pokud to je možné vypněte karmu apod.
- informujte složky integrovaného záchranného systému
- uposlechněte pokyny složek integrovaného záchranného systému
- poskytněte první pomoc, pokud to je nutné, zavolejte záchrannou službu
- varujte osoby ve své blízkosti a snažte se je odradit od vstupu do zóny nebezpečí
- nepřetěžujte zbytečně telefonní linky
- poslouchajte pokyny složek integrovaného záchranného systému

KONTAKTUJTE:

**POLICIE 158
ZÁCHRANNÁ SLUŽBA 155
HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR 150**

BEZPEČNOSTNÍ POSTUP

ZÁKLADNÍ POSTUPY LAICKÉ PŘEDNEMOCNIČÍ PÉČE

Osoba v bezvědomí (postižený DÝCHÁ)

- volejte ihned tísňovou linku 155, zajistěte odbornou péči
- položte postiženého na záda
- zakloňte mu hlavu
- po dohodě s operátorem tísňové linky zajistěte transport k lékaři vlastními silami nebo vyčkejte na příjezd záchranné služby
- nepřetržitě kontrolujte stav postiženého do jeho převzetí lékařem

Osoba v bezvědomí (postižený NEDÝCHÁ, má lapavý dech, nečinnost krevního oběhu)

- volejte tísňovou linku 155, zajistěte odbornou péči
- proveďte masáž srdce 100 stlačení/minuta
- masáž provádějte bez přestání do příjezdu lékaře
- nepřetržitě kontrolujte stav postiženého do příjezdu lékaře

Úrazové krvácení - masivní krvácení, ztrátové poranění

- volejte ihned tísňovou linku 155, zajistěte odbornou péči
- položte zraněného na zem
- stlačte ránu
- aplikujte tlakový obvaz / vhodné škrtidlo nad ránou směrem k srdci
- zabraňte šoku
- zajistěte 5T - teplo, tekutiny, ticho, tišení bolesti, transport
- nepřetržitě kontrolujte stav zraněného do příjezdu lékaře

Úrazové krvácení - pronikající poranění (postřelení, pobodání)

- volejte ihned tísňovou linku 155, zajistěte odbornou péči
- neodstraňujte předmět z rány
- obložte krycími obvazy
- aplikujte vhodné škrtidlo nad ránou směrem k srdci
- fixujte zraněného, zabraňte zbytečnému pohybu
- zabraňte šoku
- zajistěte 5T - teplo, tekutiny, ticho, tišení bolesti, transport
- nepřetržitě kontrolujte stav zraněného do příjezdu lékaře

Zlomeniny, omezená hybnost končetin

- volejte ihned tísňovou linku 155, zajistěte odbornou péči
- vždy fixujte přes dva klouby
- zlomeninu klíční kosti a vykloubené rameno – závěs ze šátku nebo improvizace oděvem
- po dohodě s operátorem tísňové linky zajistěte transport k lékaři vlastními silami nebo vyčkejte na příjezd záchranné služby
- nepřetržitě kontrolujte stav zraněného do jeho převzetí lékařem

Poranění páteře (i podezření)

- volejte ihned tísňovou linku 155, zajistěte odbornou péči
- nemanipulujte se zraněnou osobou
- dvěma dlaněmi fixujte hlavu
- transport pouze ve výjimečném případě po dohodě s operátorem tísňové linky
- při transportu nasadte fixační krční límec, improvizovanou dlahu kolem krku apod. dle pokynu operátora tísňové linky
- transport pouze na tvrdé podložce (deska stolu, dveře apod.)
- transport jednotně v co největším počtu osob
- nepřetržitě kontrolujte stav zraněného do jeho převzetí lékařem

Popáleniny a opařeniny

- volejte ihned tísňovou linku 155, zajistěte odbornou péči
- odstraňte nepřichycené oděvy
- chladte čistou studenou vodou (ne ledem)
- zuhelnatělá místa kryjte dostupným (čistým) materiálem
- zajistěte klid, ticho, uklidňujte
- po dohodě s operátorem tísňové linky zajistěte transport k lékaři vlastními silami nebo vyčkejte na příjezd záchranné služby
- nepřetržitě kontrolujte stav zraněného do jeho převzetí lékařem

KONTAKTUJTE:

POLICIE 158
ZÁCHRANNÁ SLUŽBA 155
HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR 150